

PRÍBEH
ZELENEJ
RIEKY

HOLLY WEBB

Ilustrovala ZANNA GOLDHAWK

bambook

PRÍBEH
ZELENEJ
RIEKY

HOLLY WEBB

Ilustrovala ZANNA GOLDHAWK

HOLLY WEBB
PRÍBEH
ZELENEJ RIEKY

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Bambook
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 312. publikáciu.

Z anglického originálu *The Story of Greenriver*, vydaného v roku 2022 vydavateľstvom Hodder & Stoughton, ktoré je súčasťou Hachette Children's Group v Londýne, preložila do slovenčiny Terézia Manners.

Jazyková redakcia Anetta Letková
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Erika Hubčíková

Vydanie 1., 2025
Počet strán 232
Tlač FINIDR s.r.o.

Text copyright © Holly Skeet, 2022
Illustration copyright © Zanna Goldhawk, 2022

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2025
Translation © Terézia Manners, 2024

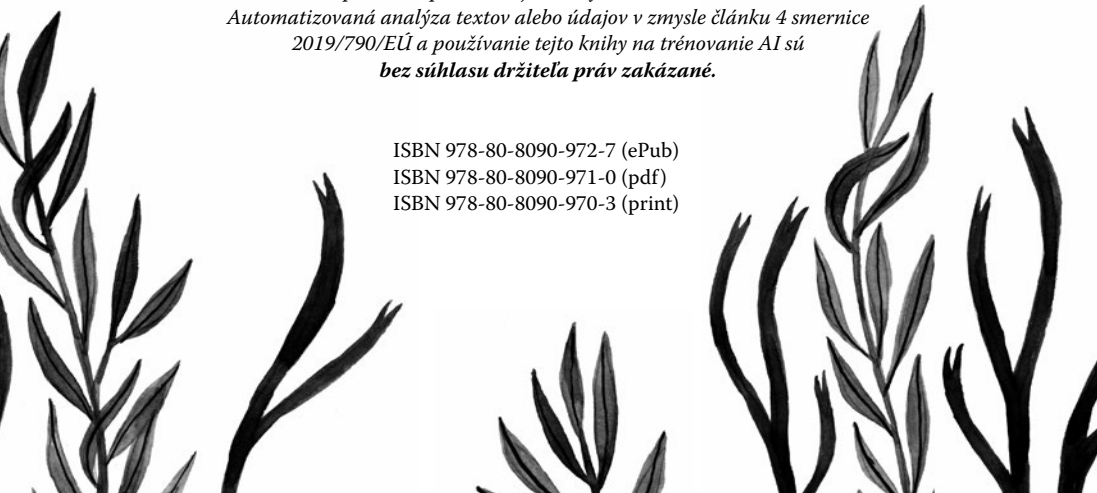
Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

Automatizovaná analýza textov alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a používanie tejto knihy na tréňovanie AI sú bez súhlasu držiteľa práv zakázané.

ISBN 978-80-8090-972-7 (ePub)
ISBN 978-80-8090-971-0 (pdf)
ISBN 978-80-8090-970-3 (print)

Pre Jona, Ash, Robina a Willa.

PRVÁ KAPITOLA

Útočisko

Silken pod vodou zabrala, a keď v sprške trblietavých kvapiek so smiechom vyrazila cez hladinu, na srst jej dopadli slnečné lúče. Kým sa od kvapiek odrážalo svetlo, pred nosom jej tancovali maličké dúhy a skôr než ju sila rieky stiahla späť nadol, Silken sa stočila ako list vo vetre.

Lahla si na hladinu a so zatvorenými očami a s papuľkou obrátenou k slnku sa nechala unášať prúdom. Voda pri brehu bola teplá, plytká a pokojná. Po ťažkej práci si zaslúži trochu oddychu, no napriek tomu sa letným pohľadom uistila, či si jej otáľanie náhodou nevšimol jeden z mladých bobrov.

Potom si uvedomila, že tu ju nikto neuvidí. Všetci horlivo pracovali na zvalenom strome, polovica ktorého ležala vo vode ďalej dole prúdom. Silken sa s povzdychom opäť otočila na brucho a nešťastne sa pozrela na konár, ktorý mala ťahať so sebou. Nebola si istá, či sa ho vôbec oplatí zobrať do rezidencie. Frost a Speckle ho nazvú halúzkou, čo

bude iba trochu nespravodlivé. Skutočne nebol veľmi veľký. Nerozumela, ako sa ostatní dokázali oháňať takými veľkými polenami.

„Si v poriadku?“

Silken sa obrátila a takmer urobila premet ponad vlastný chvost. Stará bobrica za ňou sa zachichotala. „Priala by som si, aby aj moje staré kosti boli ešte stále také vrtké,“ vyhlásila Grizzle uvoľnene. „Si rýchle ako ryba, dievča. Prečo si hľadelo do slnka?“

„Oddychovala som,“ odvetila Silken. „Len na chvíľočku,“ dodala rýchlo. Nechcela, aby si o nej Grizzle myslela, že je menšia a slabšia ako ostatní. Silken vedela, že je to pravda, no robila všetko pre to, aby to ostatným tak veľmi nebilo do očí.

Na tom, že bola rýchla ako ryba, nezáležalo, keďže aj zuby mala rovnako slabé ako tie rybie. Silken si dlho namýšľala, že je to vekom, že jej čoskoro narastú dospelácke zuby a potom bude aj ona schopná prehrýzť obrovské brvná tak ako zvyšok klanu. Postupne si však uvedomovala, že sa to nikdy nestane.

A tak sa zamestnávala inými aktivitami. Vždy bola poruke, pripravená pomáhať. Takto si nik nevšimol, že zubami dokáže poobhrýzať iba trochu kôry, ale nie drevo pod ňou.

Samu seba presviedčala, že vyniká v iných veciach, no bolo to čoraz ťažšie. Plávala rýchlo, akrobaticky – no načo jej

boli všetky tie hlúpe triky? Pomaly ďalej zájdeš, vravieval jej otec. Zvyčajne vtedy, keď zaplávala rýchlejšie alebo sa ponorila hlbšie ako ostatní. Len aby jej pripomenul, že nemá byť na čo hrdá.

„Zober to drevo k hrádzi, zlatko,“ pobádala ju Grizzle, ukazujúc dole prúdom. „Ja zatiaľ popoženiem ostatných. Už by mali mať ten kmeň očistený a pripravený na splav.“

Silken prikývla. Grizzle sa jej ani len neobťažovala opýtať, prečo nepracuje na kmeni spolu s Frostom a so Speckle. Bola predsa tá nemožná, *malé zlatičko*. Vtipné malé stvorenie, ochotné pomôcť, na ktoré sa však nik nemohol spoľahnúť. Podráždená Silken sa zamyslela, koľko času asi stavbári trávilí vymýšľaním zbytočných úloh, aby ju zabavili.

Iba pred malou chvíľou bola taká šťastná. Slniečné lúče, ktoré jej hladili kožušok, ju tak jednoducho obšťastnili. Teraz plávala domov, labkami nemotorne ťahala tenký konár, bojovala so silným prúdom a pokúšala sa pritom uchopiť drevo tak, aby ho mohla hodiť pred seba.

Kým sa trápila a zlyhávala, dúfala, že ju Grizzle viac nasleduje. Nenávidela svoje slabé labky a ihličkové zuby.

Keď ju rieka preniesla popri Frostovi, Speckle a ostatných, iba spolovice ovládala tenký konár. Z diaľky sa ozval Frostov výbuch smiechu a to, ako sa ho Speckle snaží umlčať. *Je mi to jedno*, presviedčala samu seba. *Je mi to jedno*.

Nakoniec konár pevne uchopila a dovolila prúdu rieky, aby ju zaniesol k brehu a potom cez bočný prieplav, ktorý viedol k hrádzi a Veľkej rezidencii útočiska, ktorá bola postavená na jej vrchole.

Práve sa nachádzali uprostred jarnej prestavby, počas ktorej zabezpečovali hrádzu a rezidenciu na nasledujúci rok. Silken videla starších príslušníkov klanu, ako navrchu hrádze testujú brvná a utláčajú viac utesňovacieho bahna. Keď Silken priplávala bližšie, uvedomila si, že na samom vrchu stojí jej otec a zo strechy rezidencie zamračené hľadá na stenu postavenú z ťažkých stavebných trámov. Silken sa ponorila hlbšie do vody a pokúšala sa schovať za konár. Vedela, že vyzerá vyčerpane, napriek tomu, že so sebou niesla konár, ktorý by jej otec považoval za detskú hračku.

Otec ju, samozrejme, zbadal a pozdravil ju zdvihnutím meravej laby. Russet, jedna z mladších stavbárov, vyštartovala k Silken, aby sa pozrela na to, čo priniesla. Bola asi o jedno leto staršia a iba nedávno úspešne zložila učňovské skúšky, na čo bola diskrétno hrdá. A niekto ju očividne informoval o malej dcére majstra Greya. „Vynikajúce, vynikajúce,“ zamrmlala, pričom sa veselo usmievala na Silken. „Práve sa mi to hodí.“

Silken prikývla. Odmietala sa podieľať na jej živom entuziazme. „Ostatní onedlho prinesú veľké brvno,“ zašomrala.

„Našli ho vyššie po prúde. Vyzerá, že je to padnutý dub. Kvalitný a pevný.“

Russet sa teraz úprimne rozžiarila a potriasla fúzami. „Ach, skutočne? Potrebujeme niečo ťažké, čím by sme mohli podprieť hlavnú komnatu. Je tam plno prasklín.“ Nedočkavo sa pozrela za Silken v nádeji, že uvidí prichádzať ostatných, a keď ich Silken začula, ako špliechajú v prieplave, rýchlo sa stiahla z hrádze.

Boli na seba právom hrdí. Priniesli obrovské brvno, ktoré budú jeden alebo dva dni spracúvať veselí stavbári a viesť pritom tlmené rozhovory, vykrikovať miery a klepkat' po pravom srdci dreva. Na hrádzu sa presunulo šesť mladých bobrov a polovicu svojho úlovku vyhodili na breh, aby ho tam mohli bezpečne pripevniť. Silken sledovala, ako si oprášili labky, a keď na nich Russet od radosti zapišľala, hrdo jeden druhého poštuchávali.

Jej vlastný konár sklzol bez povšimnutia späť do vody. Silken sa ho neobťažovala zachytiť.

V tú noc sedela medzi Frostom a Speckle, prikyvovala a vždy keď ich jeden zo starších členov klanu pochválil, potlapkávala ich po labkách. Zúčastňovala sa na oslave bez

toho, aby bola jej súčasťou, a všetko jedlo jej pripadalo suché a bez chuti.

„Tu máš! Ochutnaj toto!“ Frost jej podal hlinenú nádobu s lahodnou restovanou trstinou, delikatesou, ktorú pred nich so smiechom postavil kuchár. Potom dobrosrdečne postrapatil Frostovu striebristú srst'. Takéto špeciálne jedlo bolo zvyčajne určené iba pre tých najstarších stavbárov.

O úlovku mladých bobrov sa už dozvedela celá rezidencia.

„Nie!“ Silken odstrčila jedlo a z misky pritom povylievala bylínkovú omáčku.

„Hej!“ Frost sa na ňu vo svetle sviečky zahľadel. „Čo je s tebou?“

„Nič.“ Silken upierala pohľad na tanier. Pokúsila sa do seba dostať ďalší hlt nakladaného záružlia, no zaseklo sa jej v hrdle a spôsobilo, že sa rozkašľala. Frost ju silno pobúchal po chrbte a ona si pritom takmer namočila nos do vlastnej večere.

„Prepáč,“ vyhlásil Frost veselo, vyťahujúc ju späť na lavicu. „Občas zabúdam, aký som silný.“

Silken by mu tú ranu najradšej vrátila alebo ho bolestivo uhryzla do jemného kožucha pod hrdlom, prípadne mu hodila do tváre ten tanier so šťavnatou trstinou. Nič z toho však neurobila. V prvom rade preto, lebo ju pozoroval otec. No

hlavne preto, lebo Frost neurobil nič zlé. Všetko robil správne. To bolo na tom to najhoršie.

„Silken, zaspievala by si nám?“ Speckle jej položila na ramená svoje škvrtité labky. „Jednu z tých piesní, v ktorej sa hovorí o sivom bobrovi a jeho cestách. Mohla by si zaspievať tú, v ktorej sa vyberie dolu prúdom a nájde more?“

„Teraz nie,“ odvetila Silken. „Nikto nechce počúvať pieseň. Všetci sa chcú s vami rozprávať o tom strome.“

Snažila sa jej povedať, že nechce spievať. Nikto iný v klane nespieval, hoci niekoľko mladých bobrov do rytmu búchalo po stole alebo dupalo nohami. Spev bola ďalšia Silkenina zvláštnosť. Pospevovať si a rozprávať sa sama so sebou začala, keď bola ešte maličká. Teda aspoň to jej tvrdili. Vraj si vymýšľala krátke, nezmyselné, roztomilé pesničky o žblnkote rieky, vlnách a ševeliacom vetre. Spievala, len aby zabavila svojich najbližších, no v poslednom čase ju už niekoľkokrát mladšie bobry postrčili a počas večere ju prinútili spievať pre celé spoločenstvo.

„Vymysli si pieseň o našom strome!“ vzrušene vykrikol Frost a spolu so Speckle ju chytili za labky, zodvihli ju a postavili medzi taniere a hrnce. Silken vedela, že ak nezaspeva, zo stola sa nedostane. Na moment sa zahľadela na brvná pod ňou, chytila si chvost a začala sa s ním pohrávať. Nevšímala si ustarostené pohľady niekoľkých starších členov klanu,

ktorí ju pozorovali, ako si pod bradou zamyslene hladí koniec chvosta. Žiadny iný bobor by *to* nikdy neurobil.

Nakoniec si Silken začala pohmkávať tichú nôtu, zvláštny zvuk, ktorý prehlušil vravu vo veľkej sieni a prinútil bobry, aby odložili posledné hlty cukrových sedmokrások alebo orieškového koláča a zadívali sa na mladé stvorenie stojace uprostred stola.

Silken spievala.

*Týčila som sa nad trstinou,
moje konáre sa dotýkali oblohy.
Týčila som sa tam po celý život vášho klanu,
no v srdciach ste ma počuli stonať.*

Bola to zvláštna, trúchlivá pieseň a Silken začula, ako sa okolo stola postupne rozliehal šepot, sprevádzaný neistým šomraním a mávaním labiek.

„Nemyslel som toto,“ zavrčal Frost na Speckle dosť hlasno, aby to počula aj Silken. „Chcel som pieseň o tom, ako sme ho dotiahli k hrádzi, nie toto pochabé zavýjanie.“

No Speckle ho iba odstrčila a opäť sa započúvala. Aj zvyšok spoločnosti postupne pohltilo ticho a ich rozhovory o dreve a zbere plodov pomaly ustali. Bobry počúvali, kým sa pieseň v ich vnútri nerozvinula a nezapustila korene.

Silken sa nerozhodla, že prestane spievať – pieseň sa jednoducho skončila. Chvíľu zmätene a neisto stála na stole.

„Tu som!“ Zjavila sa pred ňou Speckle a podávala jej labku, aby jej pomohla zísť dole, a Silken v zúfalej snahe ukryť sa pred všetkými zvedavými očami vďačne zliezla zo stola. Vo svetle sviečok sa jej zdalo, že sa na ňu upierajú stovky párov očí.

„To bolo čo?“ zašepkal jej Frost, keď sa posadila späť na lavičku. Silken na neho omráčene hľadela. „Myslel som si, že zaspievaš o tom, akí sme šikovní, že sme so sebou dovliekli taký obrovský strom,“ dodal podráždene. „Nie ponurú pieseň o koreňoch, miazgze a umieraní.“

„Mrzí ma to. No práve to mi v tej chvíli napadlo,“ zašomrala Silken, usilujúc sa zachytiť útržky slov, ktoré jej vírili v hlave. Poobzerala sa okolo stola a všimla si, že celá spoločnosť bola teraz nezvyčajne mlkva. Z dlhých pohľadov uprených priamo na ňu usúdila, že to spôsobila jej pieseň.

Silken si povzdychla. Už s tým nič nenarobí. Odrazu bola veľmi hladná. Zobrala si kúsok orieškového koláča, zvesila plec a jedla, pokúšajúc sa nenačúvať rozhovorom, ktoré sa niesli sieňou.

„Aké zvláštne malé stvorenie, všakže? A kdeže sa len naučila tú podivnú pieseň?“

„Úbohý majster Grey.“

„Také věci sa stávajú, keď...“ Hovoriacemu takmer vybehli oči z jamiek, keď ho jeho spoločník prudko štuchol lakťom do rebier. Rýchlo sa pozrel na Silken a stíchol.

Silken ešte viac zvesila plecia a dávala si záležať na tom, aby všetci videli, ako veľmi sa sústreďuje na sladkú pochúťku i napriek tomu, že sa jej z nej lepili zuby a dvíhal žalúdok.

Práve premýšľala nad tým, kedy sa bude môcť bez povšimnutia vytratiť, keď sa k nej doniesol šum a šepot. Poobzerala sa dookola a zbadala, že k nej kráča otec.

Bobry verili, že v klane sú si všetky stvorenia rovné, a tak u nich neexistoval čestný stôl. Ak by však niečo také mali, jej otec by ako majster stavbár za jedným takým určite sedel. Silken ostávala spolu so svojimi spoločníkmi na vzdialenom konci siene a každý bobor, popri ktorom majster Grey na svojej ceste prešiel, mu kývol na pozdrav a poprial mu pekný večer.

„Je neskoro, maličká,“ prihovoril sa jej nízkym dunivým hlasom, ktorý sa vznášal pomedzi stoly.

Silken rýchlo skĺzla z lavičky a nasledovala ho, želajúc si, aby ju oslovoval menom. Akoby všetkým musel neustále pripomínať, že jeho jediné dieťa je malé a zvláštne. No napriek tomu bola rada, že môže odísť.

Silken sa za ním ponáhľala dole sieňou a potom cez spleť chodbičiek až do časti rezidencie, kde sa nachádzali ich spálne, dve prepojené izby a malé zhromaždisko.

„Tá pieseň,“ začal otec tak potichu, že ho Silken takmer nepočula. „Kde si sa ju naučila?“

Znepokojene na neho zažmurkala. Nemal rád, keď na seba priťahovala pozornosť a jej spievanie neschvaľoval. Nikdy jej ho nezakázal, no vedela, že sa pre to trápi. Pravdupovediac, pomyslela si Silken, kým jej otec vešal na stenu lampáš, bol by pravdepodobne najradšej, keby si jeho dcéru vôbec nevšíмали. Takmer by si myslela, že ju nikdy nechcel.

„Neviem,“ zašepkala. „Nevymyslela som si ju.“ Sklonila hlavu a čakala, ako sa na ňu oborí, že je to celé nezmysel, a premýšľala, či nemala radšej klamať. No sila všetkých tých slov a dlhé smutné tóny piesne v nej ešte stále žili a ona ich nedokázala poprieť. Otec prikývol, akoby podobnú odpoveď očakával. „Buď opatrná, maličká,“ zašomral a tentoraz jej prezývka neprekážala. Z jeho zachrípnutého hlasu a z toho, ako sa sklonil a obrovskými labami nemotorne pohýbal malú trstinu, aby jej mäkko ustlal, vycítila, že sa o ňu bojí.

„Je spievanie zlé?“ opýtala sa váhavo.

„Je odlišné.“ Otočil sa k nej. „A odlišné nie je zlé, ale... nebezpečné.“ Povzdychol si. „Netuším, čo s tebou, maličká,“ pokračoval, akoby sa rozprával sám so sebou. „Možno by sme sa mali vydať hore prúdom a opýtať sa labute. Ak sa nám ju podarí nájsť a bude ochotná hovoriť, hádam nám poradí.“

Silken sklonila hlavu. Spôsobovala problémy. Ťažko sa jej počúvalo, ako jej silný otec priznáva, že potrebuje pomoc, že jej nerozumie a nevie, čo s ňou robiť. Prečo by to mala vlastne stará labuť vedieť lepšie ako on?

Silken sa s labuťou stretla ešte ako mláďatko, keď cez trstinu bežala za otcom. Veľký vták ju znepokojoval, jeho dlhý krk jej pripomínal hada a jeho reči, zmesi sykotu a akéhosi štekania, dobre nerozumela. Pri pomyslení na rozhovor s tým zvláštnym stvorením ju obliat studený pot.

„Budem sa viac snažiť,“ sľúbila.

Otec jej neodpovedal, no vedela, že práve to chcel počuť. Nemotorne sa načíahol a pohladil ju po hlave. Nikdy pre neho nebolo jednoduché prejavovať náklonnosť – nikdy ju nezobral do náručia a nezatočil sa s ňou, tak ako to robia iní otcovia.

Keď bola menšia, priala si, aby ju objal, no postupne si na jeho správanie zvykla. Ten nemotorný dotyk však teraz spôsobil, že sa mu chcela zavesiť na labu a nikdy ho nepustiť. Na to, aby sa mu vyšplhala do lona, však už bola príliš veľká i napriek tomu, že bola ešte stále dosť malá.

Keby žila mama, všetko by bolo jednoduchšie, pomyslela si po stý raz. Keď jej umrela mama, Silken bola taká maličká, že si ju vôbec nepamätala. Zdalo sa, že otca zarmucuje, keď sa na ňu pýta, a tak s tým už dávno prestala.

Otec sa otočil a prešiel do vlastnej izby. Cez otvor medzi dvomi miestnosťami si všimla, ako ovinul prsty okolo malej drevenej škatuľky, zatísnutej na zadnej časti police. Opäť sa pozrel na Silken a ona vedela, že škatuľku neotvorí, až kým jeho dcéra nebude bezpečne uložená v posteli.

Vedela, že vnútri sa nachádza jemne upletený šál zo siti-ny, zafarbený rôznymi druhmi pestrofarebných listov. Párkrát, keď si myslel, že už dávno spí, sa prikradla k dverám a videla, ako si ho omotal okolo láb. Občas zaspal s hlavou položenou na žiarivej látke.

„Dobrá noc,“ zašepkala. Skrútila sa na trstinovej posteli a povzdychla si. *Možno zajtra*, pomyslela si, tak ako mnohokrát predtým.

Možno budem zajtra väčšia. Možno budem zajtra ako ostatní. Možno bude na mňa zajtra hrdý.